

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UKA2024/142

03.02.2025

Mikivisuk Thomassen

Suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik meeqqat atuarfiannik iluarsaaqqinnissamut kaammattuutitalimmik nalunaarusiortussamik pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanut tunngasunik kaammattuutit saniatigut nalunaarusiaq meeqqat autismemik; ADD/ADHD-mik annilaangasarnermillu nappaateqartunut sammisumik meeqqat atuarfianni immikkut ilinniartitsinernut neqeroorutininut kaammattuutinik imaqassaaq. Nalunaarusiaq UKA 2025-imut atatillugu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokratit)

Siunnersuuteqartumut qujanaq.

Naalakkersuisut nittartagaanni takuneqasinnaavoq meeqqat atuarfianni ilinniartitsinikkut periusissiamik 2024-2030 tunngaanut naalakkersuisut suliaqarlutik aallartsissimasut tamannalu Inuit Ataqatigiinniit nuannaarutigaarput.

Periusissiami qupperneq 18.-mi “ Issuaaneq aallartippoq:

Naalagaaffiit peqataasut isumaqatigiissutigaaq meeqqamik ilinniartitsinermi siunnersuutaasut.

- *Inuttut piginnaasatigut, piginnaaneqarnikkut aamma tarnikkut timikkullu pisinnaasat naapertorlugit meeqqap periarfissai pitsaanerpaamik inerisarneqassapput.*

“ Issuaaneq naavoq”

Inuit Ataqatigiinniit iluarisimaarparput meeqqat ilaqutaallu ilanngullugit siunnerfiliisumik suliamik aallartitsisoqarsimamut siunissaq eqqarsaatigalugu.

Periusissiami qupperneq. 25-mi “ Issuaaneq aallartippoq:

Atuarfiup siunertaa tunngavialu

§ 2. Atuarfiup angerlarsimaffik suleqatigalugu pisussaaffigaa

1) ilikkagassanik pisinnaasassanillu pisariaqartunik tamanik atuortoq inooqataanikkut

tunuliaqutai apeqqutaatinnagit pissarsitissallugu,

2) atuortup piginnaasai ineriartortissallugit, peqqissutsikkut, inooqataanikkut

misigissutsitigullu inerikkiartorneq ilaatillugu,

3) atuortup toqqissisimasumik namminersortumillu inooqataalernissaanut peqataassalluni,

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

- 4) tatisimaneqanngitsumik isumaliorsinnaaneq akaarinninnerlu atuartumi siuarsassallugit,
- 5) atuartut akornanni aamma ilinniartitsisut atuartullu akornanni akisussaaqatigiinneq suleqatigiinnerlu nukittorsassallugit kiisalu,
- 6) atuartut immikkut pisariaqartitallit immikkut isiginiarneqassasut.

Imm. 2. Atuarfiup ilikkartitsiniarnermini avatangiisit peqqinnartut toqqissisimanartullu neqeroorutigissavai, taamaasiornermigullu atuartup namminersortumik eqqarsarsinnaanera, akuersaaginnarani nammineq isummersinnaassuseqarnerminik piginnaassusai, isummaminik, nammineq isiginnittaatsiminik misigissutsiminillu oqaatiginnissinnaassuseqarnera kiisalu anguniakkaminik angusiniarsinnaassutsimigut, allanngortitseriarsinnaassutsimigut, tunniussimassutsimigut pilersitseriarsinnaassutsimigullu piginnaasai siuarsassallugit.

”Issuaaneq naavoq”

Qulaani taakkartorneqartut tunngavigalugit iluarisimaarparput nunatsinni meeqqat atuarfianni siammasissumik suliniutit aallartsisarneqarnerannut peqataassagatta, tassami nunarput siammasissumik inissisimanera ilanngullugu isiginiarneqarpat Ilinniartitsinermut periusissiaq 2024-2030 misissoraanni.

Ilanngullugu Inuit Ataqatigiinniit periusissiamik ilanngunneqarsimasoq nuannaarutigigatsigu meeqqat atuarfiannut tunngatillugu Kommunit suleqataalluarnissaat anguniarlugu ilanngunneqarsimammata.

Kiisalu meeqqat atuarfianni immikkut pisariaqartitsisoqartillu oqaloqatigineqarsinnaasumik ilaanni atornerqarmat oqaloqatigineqarsinnaasumik meeqqap killiffia tunngavigalugu suleqatigineqarsinnaasoq ilinniartitsoq angajoqqaallu peqataaffigineqartumik.

Ilanngullugu oqaatigisinnaavara periusissiami 2024-2030-mut tunngatillugu suliaqarnermi oqariatuutigineqartarsimasut Vive-miit MIO-miillu apuussorneqartarsimasut eqqumaariffigineqarmata.

”Issuaaneq aallartsippoq”

Meeqqat inuusuttullu naqinnernik aamma kisitsisinik ilisarsisinnaanngitsut

Aallaqqaasiinermi immikkoortoq naapertorlugu atuartut atuarsinnaanermik ajornartorsiuteqartut amerlapput. Taakkunani amerlasuut naqinnernik ilisarsisinnaanngillat. Naqinnernik ilisarsisinnaannginneq aamma atuarsinnaanermik allassinnaanermillu ajornartorsiuteqarneq ikiorserniarlugu nuna tamakkerlugu iliusissatut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

*pilersaarut Naalakkersuisut suliaralugu
aallartereerpaat. Tassunga ilaassaaq kalaallit
oqaasii atorlugit uuttuutigineqarsinnaasoq.*

”Issuaaneq naavoq”

Periusissiamilu ilinniartitaanerup iluani immikkoortut akimorlugit naliliisarnissat ileqquliunneqarnissaat anguniarneqarmat iluarisimaarparput.

Inuit Ataqtiginiit meeqqat atuarfiat ukkatarineqarmat iluarisimaarparput meeqqammi siunissaq eqqarsaatigalugu iliuseqarfigineqartariaqarmat.

Immikkoortuni sammisassassatsinni 120,121 aamma 138-mi ataatsimut isiginnittumik meeqqanut tunngasumik sammisaqartussaavugut (immikkoortut kinguaatsooqqasut), taakkunungalugu Inuit Ataqtiginiit itigartitsinani naaperiuteqartussaammat siunnersuut manna taama Inuit Ataqtiginiit oqaaseqarluta itigartsipparput. Sammisami pingaartumi Inatsisartuni suliat marloqiusamik ingerlannginnissaat qulakkeertariaqaratsigu.